

Este de done ori in septemana: Joi-a si Dominec'a; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune
 pentru Austria:
 pe anu intregu 8 fl. v. a.
 „ diumetate de anu 4 „ „ „
 „ patrariu 2 „ „ „
 pentru Romania si straietate:
 pe anu intregu 12 fl. v.
 „ diumetate de anu 6 „ „ „

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corepondinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune Alte-Postgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corepondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditur'a; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anusele si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetiri se facu cu pretiu seadutu Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data se antecipa.

Numerulu Romaniloru din difertele provincie ale Daciei antice este:

1. In Banatu cam pre 600 mile □	660,080;	(alu poporeloru neromane totu aci 550,000;)
2. In Crisiana si Marmatia cam pre 600 m. □	850,000;	(alu poporeloru neromane totu aci 600,000;)
3. In Transilvania cam pre 1000 mil. □	1.380,000;	(alu poporeloru neromane totu aci 700,000;)
4. In Bucovina cam pre 170 mil. □	300,000;	(alu poporeloru neromane totu aci 180,000;)
5. In Romania libera cam pre 2300 m. □	5.000,000;	(er alu neromaniloru 400,000;)
6. In Basarabia, anume si in insulele cele mari de Romani preste Nistru, pre unu teritoriu cam de 1000 m. □	800,000;	

(alu poporatiunei neromane totu acolo)	300,000;)
7. In Serbia, Dobroga si pre totu malulu dreptu alu Dunerei, cam pre 270 m. □	400,000;
(alu poporatiunei neromane totu aci)	300,000;)

In totale, pre unu teritoriu de 5950 m. □ 9.390,000. Romani, 3,030,000 Ner.

Numerulu Macedo-Romaniloru in partile Albaniei, Macedoniei, Epirului, Tesaliei, Traciei si Greciei, unde ei locuescu indesati si compacti, este pre unu teritoriu de vre 1600 mile □ 1,750,000;

Si asiá numerulu totale alu Romaniloru in Oriente pre unu teritoriu de vr'o 7550 mil. □ este 11,140,000 suflete.

Invitare de prenumeratiune

„ALBINA“

pre anulu 1870.

Apropiandu-se anulu nou, credemu ca este atatu intru interesulu onoratului publicu catu si intr'alu nostru, ca se ne potemu orientá de timpuriu in privint'a numerului esemplarielor de tiparitu si se ni potemu regula speditiunea catu mai bine, — de aceea rogámu a grabi cu renoirea prenumeratiunilor. Conditiiunile de prenumeratiune remanu totu ceste de pana acum, ce se vedu pe fruntea foii.

Acum ca organulu nostru intra in alu V. anu alu vietiei, dupa ce a produsu multe sute de numere, credemu ca lumea romana scie, destulu de bine, care ni e scopulu, unde tindemu. Suntemu convinsi ca in natiune nu mai este omu de inima si precepere care se nu scia ca „Albina“, — in locu d'a cercá castigu materiale, aduce stimatului seu publicu sacrificie mari pe fie-care anu.

Amintimu acést'a aci pentru a adauge ca, in casulu d'a se sterge de la anulu nou timbrulu gazetalu, neci acele cate-va sute de florini ce ni se economisedia, nu le vom considerá de castigu pentru noi, ci le vom adauge la perfectiunarea si regularea totu mai multu a foii nostre si a espeditiunei. O scadere a pretiului, noi am anticipatu anca din iuliu, a. c. Onoratiloru prenumeranti din Transilvania, cari vor prenumerá celu putienu diumetate de anu, li vom dá gratis cartea „Actele si Datele conferintiei natiunali de la Mercuria“, — era celor'a din cóci de Delulu-Mare li vom face altu daru la alta oca-siune in decursulu anului.

Rogámu pre dd. prenumeranti se binevoesca a insemná bine numele, locuint'a si post'a ultima; trimitiendu epistó-lele la adres'a: Redactiunei „Albina“, in Pesta, Alte Post-Gasse Nr. 1.

APELU.

La conferintia in cerculu Zorlentiului!

Intieleginti'a opidului Recitia Mont., intielegendu atatu din foile oficióse catu si cali private, ca Domnulu fostu VComite alu Com. Carasiu Aloisiu Vladu de Seliste, in urmarea denumirii sale de jude la tab. reg., si-a depusu mandatulu de Ablegatu alu Cerc. electoralu Zorlentiulu-Mare, si sciindu ca in sensulu legiloru sustatatorie se va escrie in celu mai scurtu timp, alegere noua — petrunsa de santieni'a cuvintelor nemoritoriului nostru poetu: „Uniti-ve in cugetu, uniti-ve n sentiri,“ a convocatu

pe 6. l. c. una conferintia prealabile la care participandu cea mai mare parte a intielegintiei din cerculu Recitiei a alesu unu comitetu cu insar-cinarea de a convocá una conferintia mai larga constatatória din toti p. t. DD. Alegatori indreptatiti a luá parte la alegerea noua spre a se consultá despre modulu procederii la acea alegere, precum si despre desemnarea fitoriului Candidatu de Ablegatu. — Membrii numitului comitetu consultandu-se intre sine despre loculu si timpulu Alegerii, au otaritu ca conferintia se se tiena in 27-a l. c. si. n. in comun'a Soceniú. Dreptu-ace'a subscrisulu comitetu si-ié libertate a invitá prin acést'a pre toti p. t. D. D. alegatori din cerculu elec. a Zorlentiului Mare, caror'a li jace la anima atatu binele comunu a intregii scumpei nostre natiuni romane, catu si in specie binele acestui cercu elect., ca depunendu la o parto tóte interesele private, se alerge cu totii pe diu'a si in loculu sus numitu, mai tardiu pre 2 óre d. m. la acea suatuire si consultare amicabile si confidentiale.

Recitia Mont in 11 Decembre 1869. *)

In numele comitetului:

Georgiu Pocrianu m. p. Joachimú Frentiu m. p.
 parocu gr. or. parocu gr. cat.

Pesta, 14/2 Indrea 1869.

Ieri luni, Imperatulu deschise la Viena senatulu imperiale, prin unu cuventu de troncu ce trece in revista afacerile guvernului. Acestu cuventu este, dintre tóte cate s'au tienutu pana acum, celu mai nemarcatu, fora colóre expresiva, si deci nu-lu reproducemu.

Asiá este chiar si dupa marturisirea foiloru amice de a guvernului. Pasulu de fronte e in care constata ca sunt multe nemultiamiri in monarchia, dar adauge ca modificatiunile in constitutiune se potu face numai pe calea constitutiunei. Chiar acést'a va se para contradicere multor'a caici toc'm'a constitutiunea este isvorulu nemultiamiriloru.

Cu multu mai interesanta fu vorba ce principele Carlos Auersperg, presiedintele casei boieriloru senatului imperiale, o tienú sambet'a trecuta la deschiderea acelei case. Elu pronuncia o anatema fulgeratória in contr'a celor'a, cari astadi tindu a subsapá tere-nulu constitutiunei din decembre (dualismulu) castigatu — cum dice ds'a — cu multa ustanela. Apoi principele-presiedinte accentuá cu multa energiá si serio-sitate — dreptulu popóraloru de a decide ele de sine insele, lumin'a si cultulu demnitatei omenesci. Cine nu vede aci contradicerea in carea a cadiutu d. Auersperg, insusi si-contradice siesi!

A tiené popórale la constitutiunea dualistica, seu la spiritulu si form'a sistemei de astadi, este chiar a renuncia

*) Cele lalte foi sunt regate a reproduce acést'a provoare.

la dreptulu de a decide ele de sine, fiindu ca acea stare politica li-a octroat'o altii, fora voi'a si ascultarea loru, ma toc'm'a in contra interesulu loru, contra luminei si demnitatei loru omenesci. Astu-feliu pecatós'a politica de astadi, ori de câte ori provóca la principie, ori de câte ori vorbesce de drepturi sacre, ea insasi se palmesce preste facia. Ast'a e natur'a fariseismului!

Lucratori de di adunati cu mille — de acestia sunt dieci de mii in capitala — prin o deputatiune prededera ministrului Taaffe dorintiele loru: dreptu nerestrinsu de asociare, drepturi mai largi politice, libertate absoluta de presa, inarmare generala. Taaffe promise a duce caus'a in consiliulu ministeriale, si totodata desaproba demonstratiunea. Deputatiunea reportá apoi lucratoriloru ce se intrunisera intr'unu mare meetingu, era meetingulu dechiará multiamita deputatiunei.

Se venimu acum'a la Pesta. Aici sambeta dupa médiadi cas'a boieriloru nu voiá se primésca proieptulu de lege pentru stergerea pedepsei trupesci. Dupa ce inse uniculu ministru plebeu d. Horvath li dechiará parerea sa, ca deca e se se sustiena acést'a pedepsa, atunci cauta s'o aplice egalmente la toti, adeca si la nobili, — cas'a capetá alta voia, trimise de-nou proieptulu spre referata. Asiá intielegu boierii unguresci demnitatea omenesca!

Netoleranti'a némtiului si netoleranti'a ungurului.

Monarchi'a patimiá mai nainte numai de o cestiune, era cestiunea reconstituirii constitutiunali.

De candu Beust deslega cestiunea taiandu monarchi'a in dóua, casi alta data Alessandru celu Mare nodulu gerdicu, de atunci se nascura atáte cestiuni, câte sunt natiunalitatile monarchiei, si mai ceva pe de a supr'a. Le-a sporitu dlu Beust, — e bunu prasitoriu!

Nici potea se fie altmintre, caici popórale cereau cu intetire libertatea naturala, era Beust in locu de libertate li-a datu câte unu stepanu; unor'a stepanu pre némtiulu, altor'a stepanu pre ungurulu.

Pre candu acum stepanii si-impartasiescu intentiunile si suaturile, cum si-ar poté intari mai tare scaunulu domniei? — pre atunci noi popórale stepanite ni impartasimu suferintiele si vaietele, cercandu parte a ne mangaiá parte a dobandi compatimire de la lumea cáta nu si-a intorsu anca urechile de la suspinele nostre.

Surorile nostre de suferintia, adeca natiunile pe cari le stepanesce némtiulu, au gasitu ascultare in opiniunea publica a lumii culte, au gasitu compatimire si

unu resnetu potericu ce striga stepanitoriloru: Dreptate asupritiloru!

Stepanitorii cedu, cerca modu de contielegere cu natiunile negermane.

E bine. Daca surorile nostre gasescu ascultare in opiniunea publica a Europei, nu suntemu óre indreptatiti si noi s'o gasimu, nu sunt óre suferintiele nostre mai mari? Ba da, suntemu indreptatiti; — si pentru a motiva acést'a asertiune a nostra, ni permitemu a trage paralele intre netoleranti'a némtiului si netoleranti'a ungurului fatia de drepturile natiunalitatiloru ce li-su supuse in virtutea constitutiunei din er'a noua:

Némtiulu concede popóraloru sale drepturi d'a se poté representá in legelatiune. Ungurulu nu concede romaniloru Trniei neci legea electorala ce ei si-a facut'o la Sibiu, neci legea electorala un-guresca;

Némtiulu concede ca in senatulu imperiale, delegatiunile si comisiunile se se compuna de dupa tieri, respective natiuni. Ungurulu neci nu vré se auda de asiá ceva, se infuria, buna óra cum se intemplá de unadi candu Babesiu pretinse se fie si romani in comisiunea pentru essaminarea socóteloru onoratului ministeriu;

Biroulu senatului imperiale se compune cu privire la natiuni. Neci poména de acést'a in diet'a un-guresca;

In senatulu imperiale fie-care deputatu face votulu indatenatu in limb'a sa materna, vorbesce in limb'a ce vre. Numai cateva cuvinte rosti Macelariu romanescé in diet'a un-guresca, si dd. deputati de un-guru fecera unu sgomotu necuviinciosu;

Némtiulu la fie-ce oca-siune, aréta dorint'a d'a se impacá cu cele lalte natiuni. Ungurulu ti-o spune apriatu prin lege ca densulu neci nu cunosce esistintia altei natiuni de catu numai a celei un-guresci.

Cine dara este mai netolerantu, némtiulu seu ungurulu? Cine are mai multu dreptu de catu noi la compatimirea lumii culte.

Esperintia romanului dice ca, cu catu unu domnu e domnu mai mare, mai tare si mai invetiatu, cu atáta e mai tolerantu, mai blandu. De aceea tieranulu romanu nu pórtá frica de Imperatulu, ci numai de — notariulu.

De la Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei magnatiloru din 11 diec.

La ordinea dilei e reportulu comisiunei juridice in caus'a proieptului de lege pentru stergerea pedepsei trupesci. Comisiunea dechiará in acela, ca desi se alatura ideiloru moderne cuprinse in proieptu, si ar vedé cu bucuria ca catu mai curundu se capete potere de lege, totusi se simte constrinsa a respinge unele dispocitiuni referitórie la procedúra si anume

intru interesul securității personale și scutului social.

b. *Liptai* e contra părerii comisiunii; densu se propune să se redese comisiunii ca această se-lu desbata de nou.

c. *Taleki* încă se pronunța într-un intelec-tu acest a și susține că e rusine pentru casa magnatilor a respinge un proiect ce s'a primit unanim de casa reprezentantilor.

Ministrul *Horváth* spune dloru magnati că pedepsă trupesca s'eu se estinda și la nobili s'eu se stergă pentru toți, că-i diferența de persoane nu se poate face la executarea legilor.

Apponyi recunoște că fie-care e supus legii și totu criminalistul pedepsei, totu ar trebui să se considere și aceea, că pedepsă egala pentru toate clasele nu e corespunzătoare.

Finindu-se desbaterea, presedintele pune la votu propunerea lui *Liptay* și acest a primindu-se, proiectul se încredințează comisiunii juridice spre desbatere nouă.

Alta obiecție nu mai fiindu de desbatutu, presedintele închide ședința.

Meditații fugitive despre Statutul Organicu.

Congresul național alu Bisericii gr. orient. din Ungaria, Transilvania și Banatu, conchiamatu pre 16/28 Sept. a. t. — subscris în 7/19 Octobr. principiile fundamentale despre organizarea Bisericii, cuprinse într-un statut organicu, care mai tardioru, în 28. Maiu a. c. capeta naltă sancționare, cu câteva modifică-tiuni.

Acăsta instituție liberală, încă înainte de sancționare, era obiectul discuțiilor inteli-ginței noastre mai pretotindena carea as-captă se o vedia pusa în lucrare. Acum dara statutul organicu, e pus în viață, deci cum sa-tisface dorințelor preutiesci? constituirea Bisericii noastre pe bas'a lui, cum îndestulece poft'a de sinodalitate a rom. gr. orientali? și in-teresele preutimei cu a poporului, nu vinu în contrastu prin introducerea lui?

Mi faci aceste întrebări, pentru că nu mi se vede a se interesă pre tare publiculu nostru de unele vaerari ce privescu sinodalitatea noastră și practicarea ei, cu scopu de a li și dá respunsulu recerutu, — ce va fi urmandu mai la vale, dara nu mi se vede a le poté resolví neci eu nici altulu mai lamuritu — de catu viitorulu.

Din catu petrecu cu atentiune foile noastre naționale și me informai din parti competente afirmu: că statutul organicu tocma la prima intrare a lui în viață — încă dede preste pedeci,

anume escită superare în mulți, cari nu o meritară.

Nu vreu aci se întreprindu o critica a li-beralei instituții bisericesci, carea în parte e salutară și neresturnabilă, însumi am p'edatu asideria totu de una pentru sinodalitate încă până a nu veni această reforma a Bisericii noastre, — adevăta încă în 1866, în unu articlu alu meu publicatu în Nr. 28. alu pre pretiutulu organu Albina: „Regnetu la starea materială a clerului romanu și pofta de sinodu,“ — nu — că-i cine nu ar vré sinodalitate, ar desconsidera au-tonomia Bisericii noastre, carea e fundata pre ss. canone, — și nu din acelu motivu căci con-gresulu nostru era compus din clericanii și lu-menii înteligenți și zelosi intru apearerea in-tereselor Bisericii.

Tient'a mea e dara a urmari pracs'a și es-perint'a cotidiană care vrendu nevrendu me face a precepe: că statutulu organicu în urmandulu congresu va debui se tréca încă prin unele modificătiuni, — această procedura pare-mi se a nu fi alta de catu a recunoște antianietatea pracs'e fatia de idealismu, — fatia de lucrările teoretice.

Preutimea noastră preste totu considerata e în stare misera, exceptiunandu pre Pitteri, cari dupa sistem'a vechia introdusa de Ierarchiele serbe, afara de venitele de la cununii (șiedula) re-viziunea șocolilor, vizitarea școlilor, com-petintia anuală de la fie si-care parocu și încă multe altele, — sunt prevediuti — mare parte pre aici câte cu 1² parochie, „per abusum“ d'ora și cu 2. și totu atate sesiuni de pamentu, mai tînu apoi și câte 1. capelanu, caruia i se întinde cate putienelu; dara această dotatiune încă nu li e de ajunsu, ci mai capeta cate ceva și dupa calitatea de inspectori școlari, totuși cu darile nu sunt mai ingreiuati de catu parochii; pre candu bietii preuti între cari unii traia ca capelani 10—20 ani, sunt apesati cu darile pana dupa grumadi; solvesu adevăta contribuțiune de pers'ona, dupa pamentulu parochiale, de castigu, contribuțiune comunala, unii și asiă numi-tulu „aequivalens“, și încă altele; apoi densii cate 3 și 4 în o comuna, totu în calitate de pa-rochi, totu asemenea (reu) dotati, totu cu contri-buțiunile asemenea apesati, — cum și vor poté face datorint'a fatia de chiamarea lor cea ma-rétia, candu ei sunt siliti a caută de di de nôpte de treble economice, căci altu-cum s'ar poté terai de f'ome. — Pre langa multele neajunsuri preutulu buhu și pune t'ota osteneț'a de a satis-face chiamarii sale, de a invetiă și lumina po-porulu, dara cine se ostenește alu multiam pre elu? cine s'au aflatu încă ca și pre celu mai activu și meritatu se-lu remunereze — conformu meritelor lui? cine caută de dotatiunea lui,

cine se ingrigese de veduvel preutese? și ci-ne de orfanii preutilor? *)

Cand'u convinu preutii nostri — cu ocași-nea cutare adunari naționale s'eu c'otense, — de ce se vaeră? Au nu de darile ce-i apesa!? de restanțele stolare ce le au pre la poporenii? de!? de invidi'a confratelui asupra confratelui!? de apucaturile notariului!? de disarmonia și apesare, — ôre acum sinodele parochiale sterpi-le vor acestea?!

Comitetulu parochiale conformu §. 23. punct. 8. alu stat. legalminte e îndreptatitu a tra-ctă despre dotatiunea preutimei, dar cum se es-pliça pre unele locuri acestu §.? asiă că benefi-ciele preutiesci a cum se potu micșorâ era nu ameliorâ. — Dee bunulu Ddieu se nu espe-riemu de astu-feliu de probe, dara t'ém'a e la usia. — Inițiativ'a la ducerea în viață a acestui §. va debui s'ô iee alta adunare congresuala căci comitetele spre asiă ceva în putiene locuri sunt calificâte.

În §. 7. punct. 2. alu statului e precisata alegerea preutulu (capelanulu, paroculu) prin sinodulu parochiale, unu dreptu acest a nedisputabilu, pentru că poporulu platesce, ergo po-porulu alege! — E bine, cu at'ata dara se finu îndestuliti? Dar ôre pre cine va alege ma-ioritatea sinodulu? Ia cele mai multe parocii — cu buna s'ema-pre care va fi legatu prin corelatiuni familiare, cu judele, notariulu, pre-utulu, invetiatoriulu s'eu alti individi mai cu vé-dia în comuna, era nu pre celu mai calificati re-curentu. Exemple de acestea avemu și paua acum'a. În comuna Manereu (c'ottulu Aradu) în-tre 3. candidati C. Gurbanu, fostulu redactore alu Sperantiei capeta numai unu votu **) ma-ioritatea dara nu lu alése — nu votâ pentru celu mai aptu candidat. — Acestu casu nu va fi uniculu. Recurga dara ori și cine, redactoru, advocatu s'eu dirigatoriu, la comitetu, candideze-se de preutu, cădaca nu va posiede incredere în comuna dupa cum o specificai mai sus, nu credu că va fi alesu, nu va poté fi pront, va se dica tocma cei mai apti aspiranti la preutia, protopopia etc. vor remanê cu buzele umflate. — Tenerii aspiranti la preutia dara dupa opiniunea mea ar trebui clasificati asiă, ca unulu de clas'a a III-se nu fie îndreptatitu a recurge la o parocia de clas'a I s'eu II, se întielege de sine că această opiniune mi e și despre alegerea protopopilor, s'eu al-

*) Acăsta cauza ar fi de doritu se o vedemu des-legata odată, căci comitetele parochiale, dupa opiniunea mea în putiene locuri și vor face datorint'a.

(Autorulu.)

**) Fie destulu, pentru on. publicu cetitoriu intru aretarea activității acestui teneru a spune at'at'a că densulu en clericu și redactore secarâ stima, lauda, și recunoscint'a inteliğinței noastre naționale. (Aut.)

toru demnitari — Alegerea capelanulu — ca cooperatore langa cutare preutu, nu e p'eci-sata în statutu, și tocmai din acestu punctu de vedere, atare alege pentru unu preutu strun-cinat în sanetate va fi o satira, și pentru fa-mili'a lui o ruinare.

Atatu preutimea catu și lumenii no-stri înteligenți ascépta cu sete regularea și reducerea parochielor *) preotimea ascépta usiurarea sarcinelor ce o apesa mai greu de catu pre alti compatrioti, — ascépta do-tatiunea ei într-un comparatiune cu acti-vitatea și nalt'a-i misiune „aequalis divisio non conturbat fratres.“ — Aspirantii la preu-tia ascépta clasificarea lor, apoi aplicarea lor la preotia (parochii) fara îndatinatelu pre-morgat'orele coruptiuni. — Pana acestea nu se vor realisâ — dupa opiniunea mea individuală — dorintiei preutimei nu s'a satisfacutu, poft'a de sinodalitate nu s'a împlinitu, și interesulu po-porulu cu a preutimei vine în contrastu.

Langa Aradu 8. dec. 1869.

M. B. Bihoreanulu.

Despre peccatele de m'orte ale națiunii romane din Bucovina.

Campulu-Lungu 6 Decemvre.

A dese ori furamu muștrati, că nu ni e a miute de viitorulu nostru; asta imputare e grea, dara și meritata.

Mai antaiu se cere de la noi, ca se tie-nemu și se cetimu foi naționale, pentru ca se ne potemu orientâ în causele noastre romane; ast'a nu o facemu, ci întindemu cu grabire man'a la gazete nemtiesci, cari desbatu causele publice nu din punctulu de vedere alu interesulu ro-manu; ci din alu celui nemtiescu, de unde ur-média, că judecat'a noastră specificu naționale romana, nu că e numai necorésa, dar' a dese ori chiar sedusa și falsificata print' in-sele.

Apoi se pretinde se ni înființiamu nisco reuniuni de interesu comunu, în cari, adunandu-ne se ne lamurimu în causele noastre și se le naintam; — neci ast'a nu o facemu, ci fie-care din noi traiesce pentru sine, și-urmarese in-teresele sale individuale, încatu celuia ce ne pri-vesce, i se pare, că comunitatea de interese ni o unu conceptu necunosctu.

În fine ni se înculca a nu sprigini strai-nismulu, care se ingrosia în țiera și se înta-resce cu una răjedetate rară; pentru asta în-culcare inse n'avemu neci audiu neci pricepere fiindu-că nu încetam a vorbi chiar în sinulu

*) Poporulu în una aceeași comuna, nu solvesce mai multu daca are mai multi preoti, de catu candu ar avé unulu. (Autor.)

FOISIÓRA.

ACTELE SI DATELE

Conferinței romane naționale din Transilvania, ținute în 7 și 8 martiu 1869 în opidulu Mercuria.

Reportulu presedintelui conferinței catra comissariulu regiú în Transil-vani'a, contele E. Péchy.

Excelentia!

Din alaturatulu aci testu autenticu alu protocolulu despre conferința prin mine conchiamata și ținuta în 7 a acestei lune în Mer-curia, ér desclinitu din resolutiunea primă în unanimitate mai naintu d'a trece la discușiunea obiectelor puse la ordinea zilei, prin care re-solutiune adunarea și-a respicatu șolenelu:

1. Loialitatea, alipirea și neclatinat'a cre-dinția catra M. S. F. Iosefu I. Imperatulu și ma-rele duce, și catra pre'naltiatu casa domni-t'oria;

2. iubire și frățietate catra națiunile so-rori din țiera, pe temelulu egalității de dreptu;

3. stim'a și supunerea față de legile santiunate, ér în privint'a legiloru ce vatenă pe ro-mani, tendința d'a efeptu modificarea loru numai pe cale legale și cu medil'oce legali.

Excelentia v'ost'ra de nou ve poteti con-vinge, că stravechi'a fidelitate a națiunii romane catra augustulu Domnitoriu și pre'nalt'a sa Di-nastia, o fidelitate trecuta prin atatea probe de focu și prin botesulu sangelui, jace pe base so-lide și nici o data elatinabili.

Ce se țiene de resolutiunea conferinței

despre neparteciparea la alegerea de ablegati pentru diet'a țierei, contra carei și respective pentru participare au graitu totu de totii trei: Ios. Hossu și Ioane Puscaru consiliarii mini-steriali de sectiune, și S. Porutu, consiliariu regiú și secretariu guverniale, — unu motivu principale alu ei este legea electorale feudale din 1848, carea pentru Ardélu s'a lasatu în ac-tivitate și carea difere multu de legea electorale mai liberale a Ungariei.

Cu greu se va găsi patriotu nepreocupatu și iubitoriu de dreptate, carele se apr'obe astfelu de abnormitate, prin carea o casa representa-tiva, unulu acelu-si corpu legiuitoru se se com-puna pre temelulu a doue legi electorali cu to-tulu diferite. Sustinerea acestei abnormitati a potut'o recomendâ guvernulu ungurescu nu-mai atari politici, cari și afla fatal'a placere intru a împedecâ, reduce s'eu stirbi egalitatea de dreptu politicu pentru fratii romani. Cumea argumentulu citatu este întieiatu, au trebuitu se reconosea și acei membri ai conferinței, cari se pronunțara pentru activitate.

A dou'a cauza de frunte ce decise la luarea concludului pentru pasivitate este urma-t'oria:

A reprezentâ interesele Romaniloru în le-gelatiune sunt mai vertosu chiamati acei barbati din sinulu lor, cari ocupa rangulu de funcțiunari superiori de stat, fiindu ei precum d'o parte prin pusetiunea lor mai apr'ope de cer-curile decidat'orie și asié mai vertosu în stare d'a le lumina pre acestea în privint'a drepteloru dorinte ale națiunii romane, asié d'alta parte mai apti d'a apearâ acele dorintie în cas'a dietei: — inșă ôre este între impregiurările

presinti cu potintia ca se împlinesca acei bar-bati această indoita detorintia?

V'oceă acestoru fii ai națiunii romane facia de preocupatiunile ce domnescu în sferel guvernamentali mai nalte, pre p'ucinu s'eu chiar reu informate despre loialile tendințe ale na-țiunii romane este pururea o v'oce în pustia. În astfelu de situatiune acelor barbati nu li re-manê de câtu alternativ'a: s'eu se redice v'oceă în cas'a țierei langa guvernulu reu infor-matu și contra intereselor națiunii romane, și prin acésta se-si p'erdâ t'ota influința la poporu, — ce n'ar fi de folosu nici binelui comunu, nici necesariei contielegeri recip'oce, nici trebuin-t'iosei orientari a guvernulu; s'eu se plededie pentru interesele națiunii romane și contra in-țentiuiloru regimulu, p'urcese din informatiuni relé prin neromani, în care casu ei ar cadé în desgratia și ar fi scosi din posturile lor.

Astfelu în ambele casuri cei mai buni fii ai națiunii romane, cari dupa increderea pusa în ei ar fi cei mai bine calificati de medilocitori, ar deveni v'iptime, perdiendu-si s'eu popularita-tea, s'eu posturile.

Inșă sirurile barbatiloru nostri eminenti, facia cu politic'a de apesare ce s'a practisatu aici în Transilvania de secli contra națiunii ro-mane, n'au potutu deveni compacte în astfelu de mesura; în câtu se nu ni pase a le vedé ra-rindu-se într'un'a s'eu alt'a directiune prin alter-nativ'a amintita.

Dar conferința chiar și la luarea acelei decisiuni a doveditu unu tactu, încungiurandu veri-ce demustratiune și manifestandu o con-ducita esemplaria, în câtu și prin acésta de nou a probatu, că pe romanu nu-lu conduce patim'a, ci rabdarea.

Acéstea premitiendu, mi ién cutesarea a asecurâ pe Excelentia V'ost'ra cu celu mai pro-fundu respectu, că precum conferința nici ma-car pentru unu minutu n'a paresitu terenulu legalu, chiar asié și comitetulu centralu alesu de conferința — nici o data nu va trece pesto limitele trase de lege, ci elu mai vertosu și va continuâ activitatea astfelu ca și opiniunea pu-blica s'ô luminedie, idelle retacite se le coréga, ér inaltulu guvernulu se-i servésca cu cele mai secure informatiuni despre ecitabilele postulate ale națiunii romane.

Ve asecuru mai departe pe Ex. V'ost'ra, că precum totu romanulu în generalu, asié des-clinitu fie-care membru alu comitetulu centralu este petrunsu de convictiunea, c'î fericirea, tu-porerarea, marirea și înflorirea precum a tutu-ror naționiloru din acésta patria, pre cari le-a pusu prevedinti'a langa olalta ca se traiesca și se se contielega împreuna, fora diferenția de confosiune și naționalitate, asié a patriei întregi se poté ajunge și inaintâ numai prin iubire fra-tiésca, prin pusetiune politica de o pot'rița și pe temelulu respectulu catra legi.

Cultur'a de astfelu de iubire fratiésca, straduinti'a pentru a eluptâ asemene pusetiune politica, respectulu și respectarea legiloru santiunate — sunt scopurile, la acaroru ajungere va nisui comitetulu centrale, de alu carui presie-dinte fui eu alesu.

Remanendu cu celu mai profundu re-spectu.

Alu Excelentiei V'ost're Mercuria în 17 martiu 1869.

pre umillitu servitoru
Eliu Macellariu m. p.
(Va urmâ.)

familioru noastre, noi barbati cu femeile noastre, era femeile noastre cu copiii nostri in limbi straine, si anume, candu in cea nemtiésca, candu in cea polóna, candu in cea rusésca; nu incetam a spriginii institutele cele polóna si germane din Cernauti; nu incetam a predá strainiloru proprietatile noastre moscenite dela parintii nostri. Asta alienare e cum s'a disu acum o data de unu corespundinte, mi se pare dela „Fontan'a Telhariloru — peccatulu nostru natiunale celu mai greu, pentru cá urinarile ne facu se perimu din tier'a acést'a. Acestu peccatu lu facu nu numai tieranii si proprietarii nostri cei mari, dara chiar si preotii nostri, cari, asiedandu-se prin sate, scotu de la tierani dieci de falci de pamentu, si-apoi le vendu la straini: Ast'a se nu fia si cu totii se ne opuncmu strainismului, in veri-ce forma ar invadé preste noi, medilócele opusatiunii se le cantam in luminele, ce ni le dau foile si reuniunile noastre natiunale.

Langa Lugosiu, in 10 Dec. n.

(Miscari electorale in cerculu Zorlentului-mare.) Par' cá suntemu 50 de mile departe de comunele acestui cercu, si par' cá unu muru chinesu ne-ar despartí, pre candu noi suntemu legati cu o síosea destulu de buna: astu-felu de tardiu si necomplete ni sosescu scirile din acelu cercu, macar cá ele trebuie se ne interese die in celu mai mare gradu, dupa ce se lucra de a ni salvá unu sacru interesu si chiar ónérea natiunala la alegerea de deputatu, ce are se urme curendu, in loculu dlui Wladu, trecutu acum din taber'a poporului si servitiulu causei lui, in sfer'a si servitiulu guvernului.

Comitatulu este convocatu pre 23 Dec. pentru a defige din'a de alegere; intr' aceea partid'a ce se misca dupa inspiratiunile si interesele celor de la potere — a si inceputu a lucrá, pentru ca se ocupe de timpuriu terenulu si se-si asecure invigrea. Firesco in combinatiunile ei poporulu nostru, satenii nostri, alegatorii cei multi se privescu ca unelte; dar intieligint'a poporului tocmai pentru acést'a va trebui se grigésca bine, ca se nu póta fi insielatu si amegitu, ci se faca de rusine planurile contrariiloru sei si a natiunei; si ast'a este caus'a, pentru carea ni pare ren, cá scirile nu ni sosescu in data si cá nu suntemu in stare a dá pururea la timp pre facia miscarile contrarie si a feri pre ai nostri de reu si desonor.

Asiá abea astadi aflaramu, cá in Resitia a si apucatu a se tiené o conferintia preliminar'a in castiunea de candidare si cá acolo din partea guvernamentaliloru pana acum'a doi rivali s'au ivitu si stau se-si dee in capete. In caro di, si cu ce programa, si de cine portati seu sustienuti? — inca nu ni se facu deplinu conosciutu, ci atat'a numai, cá — dlu jude de cercu Petricu si dlu secretariu ministerialu Cimponeriu — se recomanda — ambii de candidati ai partiei guvernului; dar fain'a adauge, cá acea conferintia preliminar'a n'a avutu rezultat, adeca membrii ei nu s'au potutu intielege si unu intr'unu candidatu.

Acum se vorbesse, cá treb'a a intratu intr'unu stadiu nou, adeca unii dia partid'a natiunale ar fi convocatu o conferintia noua pre 15/27 Dec. la Socénu, langa Resitia, crediendu cá acolo vor aduná poporu mai multu si cu ajutoriulu poporului vor inscená o forma de candidatura, carea se se póta numi a poporului, solena si obligatoria pentru toti. Ce se va alege? — nu potemu prevedé; speram in se in caracterulu conducatoriloru poporului si in priceperea sanetosá a tieraniloru nostri, cá nu se vor lasá amagiti si tereiti de ninenea spre partea, carea nu este a nostra, ci a contrariiloru nostri si a unoru ómeni egoisti, plecati a sacrificá tóte pentru folosulu loru propriu, privindu poporulu numai de o scara, pre carea se se inaltie ei acolo unde dorescu; si pentru aceea atragemu atentiunea alegatoriloru nostri asupr'a acestei adunari, ca se n'o tréca cu vederea, ci s'o cercetédie cátu mai multi.

Candu acestea se petrecu intr'o parte, d'alta parte ni vine vestea, cá intre ai nostri s'ar respandí numele si s'ar impartí parol'a: Victoru Mocioni. Adevératu, cá inca asta véra, candu se vorbiá de eventual'a resignare a dlui Wladu, totu d'o data se suná si despre d. Victoru Mocioni, ca fiu alu acestui Cercu si urmatoriu dlui Wladu la dieta; adevératu si aceea, cá unu nume de mai bunu sunetu si farmec, unu barbatu mai potrivitu de represen-

tante alu acestui cercu — abia s'ar poté afla: dar tocmai de aceea — tare ne miram: cum de in acést'a privintia „Albina“ tace tacerea pescelui, pre candu — pare-ni-se — ea ar fi chiamata a reversá lumina in acést'a privintia; celu pucinu pre cátu scimu noi, de la ea ascépta ai nostri impulsulu decisivu; ce a vi spune este motivulu si scopulu de capetenia alu acestei corespundintie.

Mai multi.

(Sentindu-ne prin acést'a corespundintia de a dreptulu provocati, éca-ne respunsulu: Multiamim amicoloru nostri de langa Lugosiu de atentiune si ónoré; dar — se ni tert'e a li spune, cá — dupa noi, domniele loru si toti cei de unu consentiementu cu densii — diferescu de parerile noastre in ceea ce privesce chiamarea nostra. „Albina“ la alegerea d' asta primavéra a lamuritu cestiunea din punctulu de vedere natiunale, cum a sciutu mai intemeiatu. Inicativ'a la candidare compete si trebuie peastrata alegatoriloru si conducatoriloru loru. In cátu pentru persóna, de noi trebuie se fia de parte orice influintiare dirécta. Acést'a este chiamarea si detorint'a intieligintei poporului, careia noi, candu ea intr' adevéru ar fi nepasata, ce — precum aréta Apelulu din fruntea acestei foi — nu este, i-am dice cu esemplulu poetulu strabunu: „Ut homines iugulent surgunt de nocte latrones; tu ut te ipsum conserves non expergisceris“ — ce am aplicá in casulu nostru cam asié: contrarii, ca se ni strice, se scóla de nópte: tu, ca se te mantuesci pre tine — nu te descepti! — Asceptam deci ca alegatorii romani, petrunsi de interesulu loru — nici ungurescu, nici guvernamentalu, ci romanescu, se se adune cu totii si se puna candidatu romanu, cu programa natiunale. Caudu vor face acést'a suntemu convinsi, cá si-vor aduce aminte, cá in fruntea programei natiunale sta ilustr'a familia de Mocioni, a careia membri toti au juratu la standardulu natiunale. De nel incolé apoi va veni rondulu la noi se spriginim, si — se fiti convinsi, cá ni vom face detorint'a. Red.)

Carligratura (Bucovina) 5. Decembre 1869.

(Romaniloru, alegeti deputatu romanu). In 16. a curintei are se alégá tienutulu Homorului unu deputatu pentru dieta.

Candidati sunt multi; intré densii si Stochera, capitanulu Sucevei.

Romanii nu-i potu implini dorint'a; cáci direptiunea lui politica o ceea ce o tienu Pompe. Voinarovicu, Altu, Cochanovschi etc., cari impreuna cu d. Myrbach sunt dusimani dechiarati ai Romanismului, ce s'a vedintu apriatu si in decursulu pertratariloru dietali de la sesiunea din urma.

De curendu si-a marcatu Stechera afectiunea sa pentru romani prin impregiurarea, cá a opritu pre fiulu seu, carele studiédia la gimnasiulu asiá-numitu natiunale din Suceva, a invetiá limb'a romana, desli progresá intr' ins'a in modu eminent: despretiulu lui pentru romanismu e pré invederatu.

Alu doile candidatu e renunitulu secretariu episcopescu, si chiar acum'a se intempla cá parochulu de la Mahala petrece in tienutulu Homorului. Am eugetá cá dibaciulu Schönbach n'ar mai avé trebuintia de agitarea altuia, dupa ce scie elu insusi a-si pune trebile la cale, cum s'a vedintu si cu ocasiunea visitatiunii canonice a episcopulu Eugeniu Hacman de asta toamna. Tendintiele schönbachiane sunt cunoscute.

Preotiloru romani si invetiatoriloru romani! Opuneti-ve impilarii Romanismului. Orientati poporulu in intielesu romanu; faceti-lu se intielega interesulu strainului si interesulu romanului aici in tier'a. Aduceți-i a minte de perderile noastre natiunale, materiale si spirituale, casionate prin credulitatea nostra, explotata in multe chipuri de strainu; faceti-lu se pricepa, cá promisiunea strainului e viclenia. In cadulu de fatia incercati-ve in totu modulu permis de lege, a inriuri, ca se se aléga de deputatu in tienutulu vostru unu romanu, fia a cel'a si tieranu, deca nu se va poté isbuti cu unulu din intielegintia: uniti-ve in acést'a tendintia, si demustrati lumii cá sunteti romani in simtieminte si fapte.

Oradea-Mare, nov. 1869.

(Biserica si scóla. Politica si economia). Privindu biseric'a de barometru alu culturai

morali, trebuie se recunóscemu cumca in comitatulu nostru acést'a cultura este in stare buna. Poporulu, cum scapá de iobagia si incepú a naintá materialminte, se eugetá si despre naintarea bisericelor. Astu-feliu vedi cladindu-se biserice din ce in ce mai frumóse. Sunt in se multe lórté si de acele comune, pe cari cercustantiele locali impedecandu-le d'a naintá, remasera cu bisericéle vechi de lomnu, pintre ale caror'a bérne nelipite sufla tóte venturile de a lungulu anului. Dar si in aceste comune se gásesce mai in tóte cate unu omu de zelu, care tinde a face singuru, ceea ce comun'a intréga neglege. Asiá d. e. preotulu T. P. din Hodosiulu rom. mi-a aretatú biseric'a ce insusi a lipit'o si varuit'o cu man'a sa, din causa cá parochia e nepotinciosa. Intrebandu-lu despre scóla mi respunse cá nu existe defeliu. Curundu in se m'am mangaiatu si in acést'a privintia, intielegendu cumca notariulu T. C., romanu de inima si de minté, si-dá truda a cladí scóla cu ori ce pretiu si acést'a catu mai curundu. O de ar intielege tóte cumnele noastre, ce bine este ca deusele se siba notari comunali de romanu! Dela comuna se incepe statulu. Preste totu, naintarea bisericelor de prin comune ne-ar multiam, de ar naintá totdat'a — macar in acést'a proportiune — si starca materiala a preotimé. Dar preotimea remane totu in serac'a de de multu; singuratecii ce stau mai bine, l'au binele din économi'a campului, ce-lu lucra asudandu casi unu plugariu de profesiunei, Nemica mai tristu de catu preotulu cultu, lipsitu de pamenturile de economia proprie ale sale, si avisatu numai la safariulu (stolele) preotiescu: elu si vede copilasii crescendu, fora a fi in stare se li dee educatiunea ce li-o doresce. Dar sunt si preoti bogati, éca aci episcopulu romanu gr. cat. din Oradea Mare, Pré Sant'a Sa Iosifu Papp-Szilágyi de Illyésfalva, ce se prinfende a fi si scrietoriu bisericescu, cáci au scrisu nisece opuri ce — mai bine nu le-ar fi scrisu! Dintre venitele cate le dá dominiulu Pré Sant'ei Sale, se pomenim aci numai unulu, ghindea de estimpu s'a vendutu cu aprópe 50,000 de fl. v. a., totusi turnulu catedralei. carele au arsu anca in ultimele dile ale marelui Vulcanu, sunt acum 33 de ani, si astadi stá necladitu, vestindu luméi ce felu e zelulu religiosu alu bogatiloru episcopi Erdeli si Silagi, cari urmara nemoritoriu-lu Vulcanu. Se dice cá o tocméla gáta a incepe turnulu la primavéra, — dar multe primaveri fusera si pana acum'a. Neci preotii Pré Sant'ei Sale n'o ducú cu multu mai bine de catu preotimea orientala. Intr' adevéru preotimea romana gr. cat. se bucura de o modést'a participare la fundatiunile catolice, — dar atat'a e totulu, cáci dintru ingrigirea si bunetatea episcopulu ni lu cára, desli póte cá li se face apa in gura. Dar se ilustram macar cu unu esemplu acést'a bunetate si ingrigire episcopésca:

Profesorii gimnasiulu romanu gr. cat. din Beiusiu n'au salarie mai bunicele de catu de cari se bucura nisece scrietori ori concipisti la cutare municipiu. Atat'a n'ajunge pentru a se sustiené nisece barbati de litere, caricaua a face spesesi pentru opari literarie, si cari peste acést'a sunt insarcinati cu familie. Pentru a li ajutá, episcopulu li-a mai datu si cate o parochia din jurulu Beiusiulu unde esu in dile de serbatori (candu nu-su prelegeri) a implini funtiunile preotiesci. Impartirea acestoru parochii s'a facutu fora multa preeugetare: cate unu profesor tineru are si parochia; altulu betranu, diliginte si cu sarcini grele, n'are parochia. — Astu-feliu e ingrigirea Pré Sant'ei Sale. Si preste voint'a mea, mi vine a minte umorulu cu care „Gur'a Satului“ sbiciuia nepotismulu. Unu sinodu in dieces'a rom. gr. cat. din Oradea-Mare, ar avé multe cele de maturatu.

Statutulu organicu alu bisericei romane gr. orientale se introduce pe rondutu. Protopopii, mai toti, au umblatu din comuna in comuna introducendu-lu, tienendu poporulu cuventari ocasionali, cu efepte cari de cari mai bune. Insu-mi am ascultatu in dóue locuri cuvintele parintelu prtpa G. V. din Beiusiu, ce multu me multiamisera. Sunt in se de acele comune, in cari interesarea pentru afacerile bis. nat. s'a stirpitu mai de totu. Numai putienei fórté se adunau la constituirea sinodulu. Ma in protopopiatulu Mez. se gáscu si preoti cari nu cunosceau statutulu organicu neci de nume. pana ce nu merse protopopulu se li-lu arete si introduca. Atunci eschiamu; „Ei dieu a-acea, cauta mei cá deputatii la congressu n'au mersu a nemica casi altii!“ Intrebati cum de

nu cetescu foi natiunale, ci stau isolati? — densii respundu cá abonasera odatu Albina, dar nu li-a venitu regulatu la post'a din Beiusiu.*) Va se dica: De la posta depinde cultivarea lor; daca post'a nu e regulata, ei nu reclama, se paresescu pentru a nu sci nemica din cate se intempla in lume si-i atingu de a dreptulu.

Vine acum rondulu se vorbim de scóle, de barometruulu culturai intelectuale. Scólele mai nalte, mai vertosu celea din Orade, numera din anu in anu totu mai multi elevi romani. Pentru sustienerea si educatiunea celoru lipsiti, ingrigescu in Oradea dóue seminarie, unulu celu gr. cat. sub conducerea Rss. Dnu abate si canonicu Ioane Papu, bine organizatu si de bunu renume. Renumele lui atrase si o multime de tineri bogati den tóte natiunalitatile, ai caror'a parinti sunt buni bucurosi a solvi ori ce sume, numai ca fiii lor se fie primiti intre romanasi seraci ca se-si pribésca educatiunea sub asemene conducere si disciplina. Estimpu in se binemeritatulu canonicu primi numai 15 straini, cáci sunt multi romani. Preste totu seminarulu acest'a adapostesce la 145 si mai bine de tineri.

Credú cá nu va fi fora de interesu pentru on. publicu a sci cum se procede la educatiunea tineriloru in acestu seminaru: Li se propuna, pre langa sciintiele gimnasiali, si litera. romana, gradinaritulu, music'a vocala si instrumentala etc. Rss. D. abate e ajutatu intr' acestea de dd. profesori P. Vela si Justinu Popfú cunoscutulu nostru retore bisericescu. Am avutu norocirea se asistu la o productiune de cantu a tineriloru. Vocal'a érá fórté de laudatu, érá instrumental'a ar poté stá si pre scon'a teatrului de curte din Viena, ce se dice primulu in Europ'a centrala. chiar si in alegerea tonuriloru si a pieselor a lucratu pedagog'a: nicári accentulu lidicu, nici celu doricu, ci numai celea ce vechii filosofi ai Greciei le recomendau educatoriloru.

Seminarulu romanu gr. or. fundatu de pré laudatulu mecenate Nicolae Zsiga, anca adauge neincetatu, desli avuse cateva spese cu radearea unoru cladiri nóue. Nu preste multu, spe-sele vor fi deplinu solvite, si atunci acést'a fundatiune va poté sustiené 30 de tineri dintre cei lipsiti. La academi'a juridica din Orade, numerulu ascultatoriloru romani e de preste 30 insi. In gimnasiulu romanu din Beiusiu, numerulu tineriloru nu s'a sporitu, e totu intre 200—300 de insi, din causa cá — precum dau cu socotéla — mai infintiandu-se unu gimnasiu romanu la Bradu in-cottulu Zarandului, multi scolari se ducú acolo, caror'a adeca li e mai indemana. Asideria remanu multi in Careii Mari si in Bai'a-Mare, unde inca se infintiara clasele superióre la gimnasiale ce existau si pana acum'a.

In scólele popurale, statutulu organicu a produsu miscari extraordinarie. Precum scimu, statutulu dá comunelor dreptulu d'a-si alege invetiatori, lu dá absolutu si neconditiunatu, adeca fora de neci o restringere, fora macar a regulá esereerea acestui dreptu. Comunele acum, unele in mare parte sclave ale ignorantie, éerca se sploateze acestu dreptu astu-feliu cá provóca pe invetiatori la tocméla: „Vom alege pre cel'a, cu care ne vom poté tocmi mai cu usióra plata.“ De aci se nascu felu de felu de frecari, acolo unde preotulu nu e destulu de pace a tiené comun'a in fréu. Chiar intre invetiatori sunt unii, cari conspira contra colegiloru lor, dandur ansa la frecari de natur'a pomenita. Aci un'a diu cause pentru cari invetiatorii nu sunt stimati de ajunsu. Doi insi au mersu cale de trei óre la unu tergu, fora se fie capetatu macar o salutare de la cunoscuti. E caracteristicu. Mi s'au plansu, dar li-am respuns cá — Quisquis suae fortunae faber, — de ce saluta altii?

In Orade sunt ai scoli confessionale si comunale. Afóra de Orade, in totu comitatulu, scólele sunt numai confessionale. Dar neci po- tea fi altmintre, cáci inspectorii dlui ministru n'au fostu anca pre la comune, si asiá n'au avutu anca ocasiunea si n'au fostu in ispit'a d'a se lapedá de confessionale si a adoptá cele comunale.

Trecendu la politica, numai despre rele potú vorbi. Partita natiunala nu existe neci acum, érá comitatulu continua a despretiul drep-

*) Postele din juru sunt regulate; mai neci odatu nu ni venia reclamatiuni de pre locurile acelea. De ce óre n'ar poté se mérga cu asemene regularitate si la Beiusiu? Red.

turle naționale ale romanilor. Inteligința de juristi, deși comitatul produce mulți, totuși are puțin, căci cea mai mare parte a juristilor din simlu lui emigrează prin Banatu, Transilvania etc.

Economia suferă de procese urbariale, de comasatiune și o multime de remasitii feudale. Cătu fu toamnă, vitele cornute jacura în bôla grea de gura și de picioare, în cătu economii nu potura ară și semena. Cătu mediulu lui no- vembre, câteva vite se mai însanetosiara, și asiă unii și-au vitenat, — dar apoi dederă ploii și reversarii de apa, în cătu spelara și acele puțințele semenaturi. Astu-feliu economulu se vede avisatu numai la ceea ce va poté lu- rá la primăvera.

Înstruții Domnii Iovă Popoviciu, nego- tiatoriu în Lugosiu, cavaleru ordului papalu S. Gregorin, — adresa de mul- tiamire a reprezentanției comunei bis. gr. orient. Cristianulu, din districtulu Brasiovului.

Pré Onorată Domnule! Căndu înainte cu 56 de ani, sôrtea a dispusu, ca DTA se te de- parti din medioculu nostru, a te asiediă între frații nostri dein Banatu, și căndu asiadara ai parasiu comuna noastră, loculu nasceri Dtale, unde ai yediutu prin'a lumina, nasceri Dtele, cuntu dillele cele mai trumose ale junetiei, atunci noi priveamu cu durere acêsta instrainare a Dtale de noi, într'unu căndu aveamu mare lipsa de barbati ca Dta, dar pre căndu continuamu, a senti în tacere acêsta departare, pre atunci Dta din departare Ti-ai adusu a minte de noi, și mai alesu de Santa Biserica noastră, căci informandu-te de lipsele nôtstre cele multe de o parte și considerandu greutate locale, despre alta parte, Te-ai vedutu indemnata a veni în ajutoriulu Santei Bisericei nôtstre greco-orientale, renoindu și infrumsetiandu cu medi- lócele proprie, acele obiecte, ce le reclama tre- buintiele și vechimea lor.

Deci, deși credemu că acêsta faptă buna creștinescă și marinosă, catra Sant'a Biserica în genere — este eflusulu celui mai curatu simtiu de pietate, deși scimu că acêsta faptă este sevarsita cu acea dorința, ca se nu seia stang'a ce a facutu drépt'a Dtale, deși credemu că fapt'a acêsta cătra Santa Biserica noastră în specie provine de acolo că acêsta este Biserica loquulu nasceri Dtale, acea Biserica în care Dta ai primitu, la carea ai crescutu și invetiata legea lui Ddieu, acea Biserica, langa carea o- dihnescu osamintele și tierin'a fericiților Dtale parinti, frati și sorori, și în fine deși credemu, că Ddieu carele nu lasa nici o faptă buna ne- respitată, va remunera și pre acêsta piósa a Dtale, totuși semtiulu nostru de recunoscintia ne îndetoreza a-Ti esprime prin acêsta și din parte-ne, adave'a nôtstra multiamita, pentru cele facute Santei Bisericei nôtstre și totu-odata a-Ti desăpeteri că precum n'ăi uitatu că loquulu acêsta conține și adapostesce osamintele și tierin'a fericiților Parinților Dtale, și că elu loquulu acêsta este léganulu teneretieloru Dtale, totu asemenea benevoiesci a nu uită că aici mai ai sinea cele mai multe legaturi de sange și de familie, că aici ai inca pre cei mai vechi amici și quosouti cari Te iubescu, simplu, dar cu atata mai sinceru, și în fine se binevoiesci a nu uită că totu aici nu acestu locu va adapostu, multu mai bine de cătu unu locu strainu, și remasitiele D Tale. Era într'una cu acêsta dati-ni voia a Vi spune si asigurá, că infrumsetiarea Bisericei din leuntru prin sca- nile cele frumóse, ni va revocá în memoria a- cele timpuri, bune cându erai și DTA între noi, infrumsetiarea și renoirea zidului Bisericei de alara, care ridica védi'a Bisericei nôtstre, la toti trecatorii pe acoliá, ni va aminti că comuna noastră, colu in departare, în inim'a Banatului, are unu fiu, carele nu-si uita de ea, nici dupa 56 de ani, apoi campan'a acea sônora oferita Santei Bisericei, menita a descéptá și a provocá, cu sunetulu ei magaiouca, pe crestini nostri la servitiulu și mangaiouca lui Ddieu, sér'a și demaneti'a va spune și transpune poste- ritatei, pana în cele mai departate timpuri, nu- mele marinosului donatoriu.

Éra în fine scôla nôtstra greco-orientala de aici, acela institutu, care singuru poté dá Biserici și națiuni nôtstre barbati devotati va

postevi tineremei, și prin acêsta posteritatei că unulu dintre binefacatorii ei esti DTA, caruia noi postindu-i de la Dumnedieu binele și tota feri- cirea, ne recomandamu compatrioti stimatori: Ioanu Poppovicu, paroch. — Zacharia Popp docinte. — Lazaru Munteanu, — Geor- giu Popescu, docinte. — Dimitru Rucareanu Ioanu Serbu, reprezentanti.*)

Rubric'a Tofaleniloru.

Ni se mai tramisera: 1. Din Zimbru prin dlu docinte G. Dirlea sum'a de 6 fl. la care au contribuit: J. Sabaila, locoteninte, 1 fl.; J. Vusdea, prentu, L. Bălințy, notariu, M. Fuchs, Sim: Krausz, arendatoru, toti din Zimbru, cate 50 cr.; G. Dirlea și H. Krausz, cate 40 cr.; Jac. Seifried și Gas. Stolcz, cate 30 cr.; San- dru Buriaru și B. Fischer, cate 20 cr.; J. Kaszai 10 cr.; Ant. Lednek din Dulcele 50 cr.; J. Nicolantiu din Valea-mare 20 cr.; mai multi din Zimbru, impreuna 40 cr.

2. Din Folea, cottulu Temisiului, prin d. invetiatoriu V. Cînta, 2 fl. 60 cr, la cari au contribuit: d. tramitatoriu și Sim. Codociu cate 50 cr.; And. Lina 40 cr.; Avr. Lina 30 cr.; Avr. Belgea, Petru Palcu și J. Danciu, cate 20 cr.; N. Mandrescu Emilia Mandrescu, și Laz. Vermesianu, cate 10 cr.; ér notariulu B. Caraimanu a respuusu portulu postalu.

3. Din Secusigiu, cottulu Temisiului, prin dlu parocu Constantin Isanescu, sum'a de 27 fl 60 cr. v. a. la care au contribuit urma- torii dni: Iovanca Dobenda economu și Ant. Todorescu parocu din Ving'a, cate 2 fl. — Const. Isanescu parocu, Dam. Marginentiu docinte supr., S. Siepetianu adjunctu notariulu, P. Do- benda, Al. Dobenda, G. Dobenda, G. Dobenda, An'a Dobenda, P. Siebu jun., I. Venetu. Moise Barboiu, P. Paianu, St. Albota, P. Mosiescu, Barbura Siebu C. Siebu jun. Elisabeta Todo- rescu, G. Todorescu notariu, Regin'a Todorescu, și At. Despetianu cate 1 fl. — Pav. Venetu, Ios'a Siepetianu, P. Iefa și Moisa Ba- lasiu, economi, cate 50 cr. — G. Barbu, și Toma Dobenda, cate 40 cr. — G. Dobenda, Savu Albota, Dem. Stoia, și Maria Albota, economi, cate 20 cr.

Varietati.

(Multiamita publica) În numele princi- loru seraci umblatori la scôla gr. or. confesiu- nala, din San Mihaiulu romanu, pre a caror'a sêma s'au strinsu 17. fl. v. a. pentru cumpe- rarea cartiloru necesarie scolare, se afla inde- torata epitropia subsemnata, a dechiará mul- tiemita publica urmatoriloru bine facatori, dar mai cu sêma socriiloru mari și mici, cari cu ocasiunea nuntii filorulu loru multu au con- tribuitu, precum: Constantin Cojocariu, care spre numitulu scopu, cu ocasiunea o nunții ficei sale Anna a donatu 5 fl. — Asjiderea și Pera Alecsie a donatu spre numitulu scopu cu oca- siunea maritarii ficei sale Persida 5 fl.—Dama- scin Pascu, Padurariu, soeru mare la acea nunta, din Mosinitia 1 fl. 20 cr. — Lazaru Pascu, mirele nuntii 1 fl. — Iosifu Jurma jude din San Mih. romanu 1 fl. — Ioanu Sôfferu notariu din S. Mih. rom. 1 fl. — Iosifu Todorescu, nasiu, din Mosinitia 10 cr. — Panteleimonu Dumitru, tarisfatu din Mosinitia 20 cr. — Sa- vu Pascu, artistu com. in Mosinitia 10 cr. — Ana Crasimariu din Mosinitia 10 cr. — Teo- doru Todorescu din Mosinitia 10 cr. — Vicentiu Iovanuti, epitropu in Mosinitia 20 cr. — Ioan Crasimariu din Mosinitia 10 cr. — Macsimu Re- gepu 10 cr. — Vasile Pascu 4 cr. — Cusmanu Vuicé din Partia 10 cr. — Pera Jurma din San Mih. romanu 10 cr. — Nasta N. din Mosinitia 3 cr. — Constantin Jurma din S. Mihaiu 10 cr. — Petru Cogeiu din S. Mihaiu 10 cr. — Nicolau Balasiu din S. Mihaiu 3 cr. — Petru Soufa, din St. Mihaiu 5 cr. — Franz Nap din St. Mihaiu 10 cr. — Pavelu Duma, din St. Mihaiu 3 cr. — Potru Forthuber, din St. Mihaiu 4. cr. — Vasile Sornica, din St. Mihaiu 4. cr. — Petru Iacuti, din St. Mihaiu

*) De la unu pré stimatu Domnu întielegemu într'o epistola privata că laudatulu D. Popoviciu a mai fa- cutu și unu stipendiu, pentru primulu eminentu alu gim- nasiului romanu gr. or. din Brasiovu, ca se pota cercetá cursulu juridicu în Sibiu. Onóre mecenatului! Red-

2. cr. — Isacu Jancu, din St. Mihaiu 1 cr. — Petru Topala, din St. Mihaiu 2. cr. — Pavelu Balasiu, din St. Mihaiu 5 cr. — Eftimie Terziu, din St. Mihaiu 10 cr. — Ionu Jurma din St. Mi- haiu 4 cr. — Petru Brinzai, din St. Mihaiu 4 cr. — Petru Murgu, din St. Mihaiu 4 cr. — Eftimie Cogeiu, din St. Mihaiu 2 cr. — Georgiu Lupu, din St. Mihaiu 4 cr. — Vasa Negru din Bereg- seu 2 cr. — Lazar Negru din Beregseu 4 cr. — Teodoru Jurma capelanu din St. Mihaiulu rom. 50 cr. — carele prin unu toastu adusu pentru mire, și mirésa, asjidere pentru asenitatea so- criloru, nasiului, și tarisfatului, pentru toti óspetii și pentru acei'a ce caus'a nôtstra natio- nala o spriginescu, a facutu acea impresiune, că la mész, se strinsera 10 fl. 50 cr. v. a. dupa ce fu spriginutu și de judele comunalu Iosifu Jurma. Acêsta spre indemnulu și animarea altor'a Epitropia parochiala: Petru Baicu, Moise Topala, Moise Boldureanu, tutori. — Vinc. Sardu not. comitetului.

Invitare de prenumeratiune la

Poesia populara romana

din

Bacovina.

DOINE SI HORE

culesu și coresce

de

SIMEON FL. MARIAN

Tom. I.

Cu numele acêsta mai discoperu pe de o parte isvorulu de vietia alu Romaniloru, și pa- ladulu loru eternu, voiú se dicu: poesi'a nôtstra populara.

Acum'a tacu cunoscutu stimatorulu dori- tori, ca sunt gat'a cu seri'a numelui de susu.

Brosiura va constá din 10 côle; va avé unu formatu corespundiatoriu gustului și ele- gantiei și va constá din 150 de doine și 50. de hore.

Pretulu pentru unu exemplariu va fi 1 fl. cătu voiú puté prourmá seri'a acêsta, numai caldurós'a imbratiouare mi-o poté spune.

O. d. colectanti vor primi de la 8. esem- plare unulu în semn de onóre.

O. dd. prenumeranti sunt rugati a-si face abonamintele pana la 15. Ianuariu cându are de a se pune brosiura sub tipariu.

Necompletandu-se numerulu, abonamin- tele se vor inapoi.

La finea lui Fauru 1870. d. prenumeranti vor primi brosiurele și totu odata ca adusu la aceste imbri si vor tipari și numele celor'a ce m'or imbrasiá.

Abonamintele sunt a se trimite stim. parinte Gheorghe Grigoreviciu, parocu la S. Dimitrie și catchetu la gimn. rom. superioru din Suceva.

Su céva, 26 Noémv. / 8 Dec. 1869. *)

Simeonu Fl. Marian.

Cursurile la bursa de Viena.

(Dupa încintiarea telegrafica din 13 Decemvre.

Imppum. de statu convertatu cu 5.0/0 59.90 Imppum. nationalu 70.— Actiuniile de creditu 256.—; — sortiuriile din 1860: 96.80; sortiuriile din 1864: 119.—; Oblegatiuniile des- sarcinari de pamentu, cele ung. 79.75; ba- natice 78.75; transilv. 76.50 bucovin. 73.50 argintulu 122.—, galbenii 5.84; napole- onii 9.91.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante gr. or. din Bocsigu, protopresviteratulu Buteniloru, statatôria din 215 case și impreunata cu folo- sirea unei sesiuni de pamentu aratoriu și cu veniturile stolarie: subscrisulu comitetu, dupa întielegere cu d. protopresviteru tractualu, prin acêsta escrie concursu, — avendu aspirantii- recursurile sale provideute cu recerintiele §-lui 13. alu statutului organicu, pana în 10 dec.

*) Cele lalte foi nationale sunt rogata a repro- duce acêsta invitare.

a. c. st. v. a le tramite dlui protopresviteru tractualu Andreiu Machi la Buteni (Butyin) comitatulu Aradu.

Datu in Bocsigu in 17 Noemvre 1869 st. v. (8) (2—3) Comitétulu parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de docente la scôla romana din comuna montana Moravica (ocna de feru) se escrie concursu pana în finea lui Ianuariu 1870.

Emolumentele sunt:

Salariu anualu 126 fl. —

Pausialu pentru scrisori 4 „ 20

„ pentru lemne 6 „ 30

Honorariu pentru scôla de

domineca 8 „ 40

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt provocati a-si trimite recursule loru pana în 31 Ianuariu la „suprem'a Administratiune montana“ în Reschitza, aculdiendu urmatoréle documinte:

1. Estrastu de botezu.

2. Testimoniu despre absolvarea studiiloru pedagogice.

3. Atestatu despre ocupatiunea de pana acum, și despre portarea morala.

Pre langa limba romana, se potesce și sciinti'a limbei germane. (1—2) (20)

De la suprem'a Administratiune montana.

Reschitza, 8. Decembr. 1869.

Concursu.

Paroch'a de B. Salisce (Comit. Biharei, Prot. Meziadului) devenindu vacanta; pentru imperéa postulu de parochu în urmarea avutei contielegeri cu protopopulu respectivu, se deschide concursu.

Emolumentele impreunate cu acêsta pa- rochia sunt: pamentu aratoriu de 1. cubulu și 1/2 semenatura 1/2 mesura de grâu biru dela fie-care numeru, și stótele legali.

Doritorii de a ocupa se-si tramitia la comitetulu subscrisu recursule instruite conformu despusetiuniloru statutului organicu celu multu pana în diu'a sinodului electoralu, adeca pana la 14/26. Decemvre a. c.

Datu in B. Salisce in 2? Nov. 4 Dec.

(1—3) (11)

Comitetulu parochialu.

Concursu

Carele se escrie pentru unu postu de ca- pelanu langa doi Parochi din comuna Drautiu, Protopopiatulu Vilagosiului, — carele e dotatu din partea unui parochu cu 2/4 sesiune de pa- mentu aratoriu, și jumtate venitululu din stola și biru — éra din partea celui laltu parochu cu 1/4 sesiune de pamentu aratoriu, și din venitululu stolarie și biru 1/2, — ambe parochiile stau din 245 de case. —

Doritorii de a ucupá acêsta capolania, sunt avisati a-si trimite recursurile instruite conformu „statutului organicu“ catra Comite- tulu parochialu din Drautiu. posta ultima Pan- cota — pana în 15 lunei lui Decemvre a. c.

Drautiu, 27 Noemvre 1869.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: Nicolac Beldea, Admi- nistratoriu Protopresvi. (1—3) (9)

RESPUNSURE.

Dlui Rus. in Pan. S'a publicatu.

Dlui J. A. curat. pr. in Julia: Recerca- rea din 27 sept. acum o primiram si éca tréb'a: Ni-ati trimisun'a, și cându acêsta éra la ti- pari, atunci ni-ati trimisun'a dou'a cerendu ca se nu publi-amu cea d'antaia carea éra lucrata și pentru carea am trebuitu se platimu tipogra- fiei. V'am ascultat, n'am publicat'o, dar apoi nu ne-am prinsu de a dou'a pentru ca se nu patimu cu ea casu cu cea — d'antaia. De alta data în alte cause, bucurosu Vi stámu la despu- setiune, dar acum în acêsta — avuramu de- stula pagaba. Articlele și coresp. nepublicate, nu le pastrámu.